

בע"ח (עכו) 53361-02-15 - סמיר עמאש נ' מדינת ישראל

בע"ח (עכו) 53361-02-15 - סמיר עמאש נ' מדינת ישראל לשלום עכו

בע"ח (עכו) 53361-02-15

סמיר עמאש

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בעכו

[23.03.2015]

כב' השופטת אביגיל זכריה

החלטה

בפניי בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן - החסד"פ) במסגרתה עותרת ההגנה לאפשר לה לעיין במרשם הפלילי של אחד מעדי התביעה, לרבות תיקים פתוחים (מב"דים) או סגורים. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות:

פריצה לרכב בכוונה לגנוב - עבירה לפי סעיף 413 ו סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין); גניבה מרכב - לפי סעיף 413 ד (א) לחוק העונשין.

בכתב האישום נטען כי ביום 28.12.14 בין השעות 8:00-17:30 פרץ הנאשם לרכבו של המתלונן אשר חנה בחניון תוך שהוא שובר את שמשת החלון וגנב מתוך הרכב שרשרת מצופה זהב. באותו תאריך, בסמוך לשעה 18:00, מכר הנאשם את השרשרת לאחר - וליד מנסור, תמורת 160 ₪ במזומן.

מר וליד מנסור הינו עד מטעם התביעה בתיק העיקרי.

ההגנה עותרת להתיר לה לעיין במרשם הפלילי, אם קיים, של עד התביעה, מר וליד מנסור (להלן - העד) לרבות הרשעות קודמות, מב"דים ותיקים סגורים. לעמדת ההגנה, מדובר בעד תביעה מרכזי אשר עליו נסמך זיהויו של הנאשם וקישורו היחיד, לשיטתה, בין הנאשם לעבירה נשואת כתב האישום. לעמדת ההגנה הטענה לפיה העד מעולם לא היה מעורב בעבירות רכוש הינה תמוהה בין היתר בשים לב למידע המודיעיני הקיים בתיק. לשיטתה לא הוברר כיצד ומדוע הגיע לידי המשטרה מידע מודיעיני ביחס לאדם שאינו מעורב ולא היה מעורב בעבירות רכוש. לשיטתה מחומר הראיות עולה "בין השיטין" כי העד עוסק במכירת רכוש גנוב וכי הגרסה שמסר לעניין רכישת השרשרת מהנאשם אינה הגיונית.

לשיטת ההגנה, חומר הקושר את העד לעבירות רכוש, אם במסגרת תיקים סגורים ואם במסגרת תיקים פתוחים - רלבנטי להגנת הנאשם בתיק זה, לרבות במישור של מהימנות העד, ומחויב בחשיפה. בעניין זה מפנה ההגנה, בין היתר, לבש"פ 5535/13 מדינת ישראל נ' שימשילשווילי (פורסם בנבו, החלטה של כב' השופט עמית מיום 15.8.13) שם נקבע בין היתר כי מידע על תיקים סגורים אינו נהנה מחיסיון מוחלט אלא יחסי הגם שהכללים להתרת עיון בו יהיה נוקשים מאשר ביחס לפרטים הנכללים במרשם הפלילי.

במאמר ומסוגר אציין כי הגם שבפתיח הבקשה טוענת ההגנה לכך שהחומר נדרש לה לשם ביסוס טענה של אכיפה בררנית או אפליה בהגשת כתב האישום הרי שמגוף הטענות ומהטענות שנשמעו בדיון עולה תכלית אחרת וההתיחסות תהיה לטענות כפי שהועלו במסגרת הדיון.

המשיבה מתנגדת לבקשה.

המשיבה, שהציגה לעיוני את המרשם הפלילי הנוגע לעד, מבקשת לקבוע כי ביחס למישור הנוגע להרשעות קודמות הרי שאין רלבנטיות למרשם, אם קיים, ביחס לתיק זה ולהגנת הנאשם. עוד ציינה המשיבה כי התיק היחיד הפתוח הנוגע לעד זה הינו התיק דנן וכי זה נסגר מחוסר ראיות.

לעניין עיון בתיקים סגורים מפנה המשיבה לבש"פ 1408/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, החלטה של כב' השופט סולברג מיום 14.4.14) שם נקבע כי מידע על תיקים סגורים אינו בגדר חומר חקירה ומשכך העיון בתיקים אלה אינו חוסה תחת סעיף 74 לחסד"פ אלא תחת הוראות חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א - 1981 ועל כן אין למסור פרטים אודותיהם לבית המשפט או להגנה.

במעמד הדיון עיינתי במרשם הפלילי הנוגע לעד במלואו ולאחר העיון המלצתי להגנה למחוק את הבקשה על מנת לחסוך בזמן שיפוטי והליכים מיותרים.

משעמדה ההגנה על הבקשה אין מנוס ממתן החלטה.

לאחר עיון בבקשה, שמיעת טענות הצדדים ובחינת הפסיקה שהציגו ולאחר עיון במרשם הפלילי הרלבנטי לעד - הבקשה לעיון במרשם הפלילי של העד, נדחית.

הגם שההגנה ניסתה לעטות לתיק זה אצטלא מורכבת יותר בשים לב למחלוקת הפרשנית שלכאורה הוצפה בפסיקה שהוצגה לעניין עיון בתיקים סגורים - הרי שבפועל לא עלה בידה לצלוח את המשוכה הראשונה והבסיסית הנדרשת גם לשיטת כב' השופט עמית (שאת עמדתו היא מבקשת לאמץ) דהיינו מבחן הרלבנטיות בין המרשם של העד ובין הטענות המועלות בבקשה.

משכך, הדיון בבקשה כולה הופך דיון תיאורטי גרידא שיש להותירו בידי הערכאה הראויה לכך והוא אינו נדרש למותב זה בהליך זה ובנסיבותיו של תיק זה והדברים יפורטו בקצרה.

ההגנה מבקשת להשתית בקשתה על עקרון הגילוי הרחב של חומר החקירה כפי שהוא משתקף מסעיף 74 לחסד"פ וההלכות שפירשו אותו במהלך השנים כאספקט של זכות הנאשם למשפט הוגן דוגמת בש"פ 9322/99 מסארווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (1) 376 (2000). ואולם, כידוע, זכות הגילוי רחבה ככל שתהיה אינה עומדת לבדה. בצד לה ובמקביל לה עומדות זכויות נוספות לרבות זכויותיהם של גורמים אחרים אשר עלולות להיפגע כתוצאה מהרחבת עיקרון הגילוי ודוגמא שכיחה לעניין זה מגולמת בחשיפת מרשם פלילי - על רכיביו השונים - של עדי תביעה אשר נדונה בהלכה הפסוקה במספר רב של מקרים.

אמנם, כעולה מהפסיקה שהוצגה על ידי ב"כ הצדדים נראה כי קיימת מחלוקת פרשנית מסוימת בין כב' השופט עמית וכב' השופט סולברג ככל שהדבר נוגע לעיון בתיקים הממתינים לבירור דין (מב"דים) ותיקים סגורים להבדיל מהרשעות ועונשים- שההלכה בעניינם ברורה וידועה.

בתמצית יצוין כי לעמדת כב' השופט סולברג תיקים שהינם במעמד של מב"דים ותיקים סגורים אינם חוסים תחת המושג "חומר חקירה" כמשמעו בסעיף 74 לחסד"פ אלא תחת חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים וככאלה הם כפופים להוראותיו הדווקניות באשר לאפשרות הצגתם לא רק להגנה אלא גם לבית המשפט וזאת נוכח תכלית החקירה והעקרונות הכלליים כפי שהוצגו בהחלטה. לשיטת כב' השופט סולברג שאלת הרלבנטיות להגנת הנאשם - ככל שהדבר נוגע לתיקים סגורים ומב"דים - כלל אינה מתעוררת בשים לב להגנה המלאה הניתנת להצגתם מכוח החוק.

לעמדת כב' השופט עמית, סעיף 74 לחסד"פ מהווה חוק מיוחד וספציפי המסדיר את נושא העיון בחומר החקירה וככזה גובר (מכוח כללי הפרשנות המקובלים) על החוק הכללי שהוא חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים. עוד עומד כב' השופט עמית על כך שפרשנות אחרת תביא לכך שנתונים אלו ייהנו מחיסיון מוחלט וזאת מבלי שקיימת, לשיטתו, הוראת דין ספציפית המורה כן.

יחד עם זאת קבע כב' השופט עמית שבחינת חשיפת פריטים אלה תיעשה על בסיס קריטריונים נוקשים יותר מאלה הנוגעים לגילוי פרטים הנכללים במרשם הפלילי (דהיינו הרשעות ועונשים) תוך שקילת שיקולים נוספים דוגמת: האם החומר נכלל מלכתחילה בחומר החקירה; עוצמת הרלבנטיות של החומר; האם מדובר בתיקים ישנים; הזכות לכבוד ולפרטיות של העד ומידת הפגיעה בזכות זו; האם המידע נוגע לעניינים בשולי התיק באופן שהתועלת שתצמח להגנת הנאשם תהיה ממילא שולית ועוד.

כאמור לעיל לאחר שעיינתי ברישום הפלילי של העד, על כל מרכיביו, לא מצאתי כי בחשיפת הפרטים הכלולים במרשם, ככל שכלולים, יש כדי לסייע להגנת הנאשם בפרזומה בה הוצגה הבקשה בפניי.

הסניגור המלומד מיקד טענותיו בשני מישורים: מישור המידע המודיעיני ומישור מהימנות העד. לשיטת ההגנה אין הסבר מניח את הדעת מדוע קיים מידע מודיעיני בתיק מסוג זה ככל שאין מדובר בעד בעל זיקה לעבירות רכוש. עם כל הכבוד, לא ברור על מה נסמכת ההגנה בהעלאת השערה כללית סתמית זו שלא נמצא לה כל תימוכין שהוא ואם קיים - לא הוצג או פורט בפניי. נושא קיומו של מידע מודיעיני יכול לנבוע מקשת רחבה של סיבות וגורמים הנוגעים לפעילות היחידה החוקרת והמסקנה אותה מבקשת ההגנה להסיק מעצם קיומו של מידע מודיעיני ועד להכרח בדבר קיומו של מרשם פלילי רלבנטי לעד מבטאת דילוג רעיוני, משפטי וראייתי, חסר כל יסוד. דומה כי אפשר וניתן היה לסווג טענה זו כ"מסע דיג ספקולטיבי" הן לעניין הרשעות, אם ישנן, והן לעניין רכיבים אחרים.

גם הטענות שהועלו על ידי ההגנה במסגרת הבקשה בכל הנוגע לעיסוקיו של העד נעדרות תימוכין כלשהוא ולא הוצגו גם במסגרת בקשה זו.

מכל מקום, כאמור, לאחר עיון במרשם הנוגע לעד אקבע כי ככל שזו טענת ההגנה הרי שאין בה כדי לבסס רלבנטיות להצגת המרשם בעניינו של העד.

הדברים יפים גם לסוגיית המהימנות.

כך מאחר ולאחר בחינת המרשם לא מצאתי כי מתקיימים במקרה זה התנאים הקבועים בהלכה שנקבעה בבש"פ 5881/06 בניזרי נ' מדינת ישראל פד סב (1) 648 (2007) להלן - הלכת בניזרי. הלכת בניזרי קובעת, בין היתר, כי רישומי ההרשעות הקודמות ייחשפו בכפוף לרלבנטיות שלהם למהימנותו של עד, באיזון הראוי והנדרש בין זכות העד לפרטיות ובין זכויות הנאשם בהליך פלילי, תוך עמידה על הקריטריונים הבאים:

1. הקשר בין המהימנות וטיב הרישום וסוג העבירות בגליונו של העד;

2. חלוף הזמן מעת ההרשעה;

3. הקשר בין האישום שלגביו העד מעיד לבין הרשעותיו הקודמות;

4. הפוטנציאל הראייתי הגלום בעדותו של העד;

5. מידת מעורבותו באירוע נשוא כתב האישום.

כאמור, עיון בגליון המרשם הפלילי של העד אינו מצביע על קשר רלבנטי בין שאלת מהימנות גרסתו ובין טיב הרישום הכלול בו. משכך, שוכנעתי כי האפשרות שהגנת המבקש תיפגע בשל אי חשיפת החומר המבוקש היא רחוקה וזניחה, לעומת זכויותיו של העד והגנת פרטיותו.

בשולי הדברים יצוין כי מאחר ודנתי בבקשה למעצר הנאשם עד תום ההליכים (מ"ת 63223-12-14) ממילא נחשפתי לחומר החקירה. בזהירות המתבקשת אציין כי התמונה כפי שהוצגה על ידי ההגנה בבקשתה אינה התמונה המלאה והמדויקת של תשתית הראיות בתיק. כל עוד לא נקבע אחרת היה מצופה כי ההגנה תציג תמונה מלאה ושלמה יותר - לרבות הודאת הנאשם במיוחס לו - נתון ממנו התעלמה ההגנה כליל במסגרת בקשתה מתוך ניסיונה להבליט צדדים אחרים, רלבנטיים לעמדתה.

הגם שברי כי ההגנה מבקשת לעשות עבודתה על הצד הטוב ביותר, הרי שהדברים אינם יכולים לבוא על חשבון הצגת תמונה חלקית תוך העלאת טענות לעניין עד תביעה שאין להן כל תימוכין שאפשר ומטרתן היא לייצר תשתית יש מאין לבקשה שבפניי.

סוף דבר - הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ג' ניסן תשע"ה, 23 מרץ 2015, במעמד הצדדים.